צמח, דוד

מול בומן ומלבות המלכה יפה
שמה במת
גין.

ירושלים
ל' בכסלו תשכ"ה, 1964

מר קרסל היקר,

(א) בעתונות ואר"ץ אשלגת העשרים (1930-1924) אפיר ומבוא
רשומה או הספר על דוד במת ושם נתלוות בודאי שנת לידתו ושנת
מותו בפרטי חייו.
אם לא תשכח עליו כלום הרי הלעבתי: לידה - 1854: מוות -
1925.

(ב) דוד במת בנו בכורו של ר' בבי הירש חיים במת מפלונסק;
יהודי עשיר ובעל אחוזה בגולה (בַּיְאוֹלִין), בר אורין ומשכיל ומכתביו כתובים
ב"גלוכה" אותבת בארוה. שנים מכתביו נתתי לבר סדן, בשבל מאמר
בסלע הסמלון התנכי; אם תבקש מ.ס. העתק המכתבים, תאמר לי,
שבראשתי אתה מבקש.

אביו הירש חיים ובקנו ליבקיש אחים היו ואבימם ר' נתנאל במת.
דוד במת למד תורה אצל ר' טוביה ריגר (חסיד ובלבן) בגל הלמדנים
בפלונסק ומלמד במשפחות במת. גם אבי ז"ל היה תלמידו של ר' טוביה,
וגם אני מכיר לבן.

(ג) דוד במת נשא אשה מבָּצְלוֹ, עיירה בליטא, ומגמל מאשפחת פינס
המפורסמת (חותנו של דוד במת אחיו של יאל).

היה לו בן בכור מפורסם בשונה (עיין רשומה בעתון: רבואה
ינה 1958. ומבנשך להתאור לי רשומה כו), שיבר הרבה ספרים בעברית.

(ד) חוץ מן העברית ידע ר.ד. את הלשון הגרמנית על בוריה ובה
כתב מאמרים בלשון לו בכתבי-העתים של קהילות גרמניה (פרנקפורט
וברלין).

חורה המרבא יחיאל מנבלסון (ליד לוצלין מדל עליה כל ימיו בגרמניה,
בקָסל מו (?)) היה בודו של ר.ד. אבל אבו מלבה, מנבלסון מכיר מאביו.
הוא שמיע עם ר.ד. בתכנים "רומא וירושלים" של משה הס, והוא גם
שהטה לבו ובעתו לחתור הלשון העברית (מפרסם ה"אשכול" ובכתבי-עת
אחרים גם בגמלוכיה; מתמת פשוטה-רגל אנס היה לעזוב מרוסיה, עבר
שמכיו השתלה עם בעלי-החונות ועשה שנים אחדות בקראקא).

אוסף
גי קרסל

אך זאת תבקש בם עבדך פרטים אלו לגרמנית:

S. Zemach, Jüdische Bauern, Geschichten aus dem neuen Palästina, 1919, R. Löwit Verlag Wien-Berlin

(ה) על אופית זאת אפשר לבנות פרטים רבים בספרי "עירלוין" ואחרי "החסידות בפלונסק"; נברים אחרון "אמן-אברהם", אברהם אבלי בוקינוב, פוסק אחרון יצא, והשם "זאת" על שם חיבור אחיבר נינו של ה"אמן-אברהם" בני הירש הלוי פלינבך - "זאת לאברהם" חיבור על הלכות שאלות, הובא לדפוס ע"י המחקר בוארשא בשנת תרנ"ד.

אני, פרטים הללו אספתים לאדם אנוסה בארץ לעבר אלפנוך.

בברכה

[signature]